Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 03/11/2026 16:23
Sayı: E-120.07.03-1975977

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/32862 GK 11
7/37300 GK 64
7/39386 GK 95
7/41225 GK 117
7/44344 GK 155
7/44697 } GK 168
7/44825 }
7/46289 GK 192
7/46777 GK 3
7/47762 GK 12

Sayı : E-85112434-610-9118841
Konu : Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : a) 29.08.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1389506 sayılı yazınız.
b) 12.12.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1755879 sayılı yazınız.
c) 30.01.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1788785 sayılı yazınız.
ç) 05.03.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1811464 sayılı yazınız.
d) 14.05.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1859258 sayılı yazınız.
e) 08.06.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1870952 sayılı yazınız.
f) 08.06.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1870958 sayılı yazınız.
g) 17.07.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1893024 sayılı yazınız.
ğ) 24.07.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1898964 sayılı yazınız.
h) 18.08.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1920057 sayılı yazınız.

İlgi yazılar ekinde yer alan soru önergelerine ilişkin Bakanlığımızca hazırlanan cevaplar Ek'te sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Nuri ERSOY
Bakan

Ek: Liste ve Cevaplar (36 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Doğrulama Kodu: 5B27BFEF-7FFE-4976-8754-3D6F95653579 Doğrulama Adresi: https://www.turkiye.gov.tr/ktb-ebys

Cumhuriyet Bulvarı No: 4 Ulus Altındağ / ANKARA
Telefon No: (312) 470 8000 Belge Geçer No: (312) 470 5131
http://www.ktb.gov.tr http://sgb.ktb.gov.tr
KEP Adresi : kulturveturizmbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için:Hasgül ÇAKAN
İşletme İşçisi
Telefon No:(312) 470 50 05

7/44825 GK168

# SİİRT MİLLETVEKİLİ SAYIN SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ'IN 7/44825 ESAS SAYILI SORU ÖNERGESİNE BAKANLIĞIMIZCA HAZIRLANAN CEVAP

**Bakanlığımız (Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü)'ca;**

Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğünce yayımlanan Ermeni Bestekârlar (Kürdilihicazkâr Faslı), Aynı Telden Ayrı Dilden (Gayrimüslim Besteciler), Farklı Diller Farklı Renkler ve Farklı Diller Farklı Renkler-2 adlı sesli yayınlarda; ortak kültürel mirasımızı yansıtan Kürtçe, Ermenice, Arapça, Süryanice, Boşnakça, Azerice, Kazakça, Lazca, Zazaca ve Rumca eserler yer almaktadır.

Ayrıca, Genel Müdürlüğe bağlı sanat birimleri, özellikle Diyarbakır Devlet Klasik Türk Müziği ve Medeniyetler Korosu, kuruluşundan bu yana farklı kültürel değerlerin tanıtımına katkı sağlayan konser ve programlar gerçekleştirmektedir.

Genel Müdürlüğün görev ve yetki alanı kapsamında, Kürtçe kültürel etkinliklerin (festival, konser, tiyatro vb.) güvenlik gerekçeleri veya idari nedenlerle engellendiğine ilişkin herhangi bir tespit bulunmadığı gibi, sanat ve kültür ürünlerine yönelik alınmış herhangi bir sansür veya yasaklama kararı da bulunmamaktadır.

**Bakanlığımız (Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü)'ca;**

Millî Kültür Eserlerinin Basımı ve Yayımı Projesi kapsamında ülkemizin kültürel, edebî, tarihî ve sanatsal birikiminin gelecek kuşaklara aktarılması ve daha geniş kitlelere ulaştırılması amacıyla yayın faaliyetleri yürütülmektedir.

Bu kapsamda, ülkemizin ortak kültürel mirasının önemli unsurlarını yansıtan eserlerin yayımlanmasına önem verilmekte olup, Kürtçenin klasik eserleri de 2010 yılından bu yana Bakanlığımızca yayımlanmaktadır.

Bakanlığımız ile Mardin Artuklu Üniversitesi Türkiye'de Yaşayan Diller Enstitüsü iş birliğinde, Aleksandre Jaba Koleksiyonu'nda yer alan 69 Kürtçe eser, Türkçe ve Kürtçe inceleme metinleriyle birlikte 15 cilt hâlinde 2025 yılında yayımlanmıştır. Söz konusu koleksiyon; mevlid, mesnevi, şiir, halk anlatıları, sözlükler ve didaktik metinler gibi farklı türlerde eserleri bir araya getirmektedir.

Bu kapsamda, 2010-2025 yılları arasında, Aleksandre Jaba Koleksiyonu dâhil olmak üzere toplam 18 başlık Kürtçe eser yayımlanmıştır. Bakanlığımızca, klasik Kürtçe eserlerin yayımlanmasına yönelik çalışmalar imkânlar dâhilinde sürdürülmektedir.

**Bakanlığımız (Yaşayan Miras ve Kültürel Etkinlikler Genel Müdürlüğü)'ca;**

Somut olmayan kültürel mirasın araştırılması, tespiti ve envanterlenmesine yönelik çalışmalar kapsamında, 2008 yılından bu yana Somut Olmayan Kültürel Miras Türkiye Ulusal Envanteri oluşturulmakta olup bugüne kadar 368 yaşayan miras unsuru envantere kaydedilmiştir.

Envantere kayıt süreci; illerde oluşturulan Yaşayan Miras İl Tespit Komisyonlarınca belirlenen unsurların Bakanlığımıza iletilmesi ve Somut Olmayan Kültürel Miras Tespit Komisyonunca değerlendirilmesi suretiyle yürütülmektedir.

Bu kapsamda, Diyarbakır, Muş ve Şanlıurfa illerinde gerçekleştirilen alan araştırmaları sonucunda Kürt sözlü anlatım geleneğinin önemli unsurlarından Dengbejlik Ulusal Envantere kaydedilmiştir.

Ayrıca, Genel Müdürlük bünyesinde görev yapan folklor araştırmacıları tarafından halk kültürüne ilişkin derlemeler yazılı, işitsel ve görsel belgeler hâlinde kayıt altına alınarak Halk Kültürü Bilgi ve Belge Merkezi arşivine kazandırılmaktadır.

2020 yılında başlatılan dijitalleşme çalışmaları kapsamında arşivde bulunan belgeler dijital ortama aktarılmış olup, halk edebiyatı ve dengbejlik alanına ilişkin kayıtlar araştırmacıların erişimine sunulmuştur. Halk Kültürü Bilgi ve Belge Merkezi kayıtlarında, dengbejlik alanında Somut Olmayan Kültürel Miras Taşıyıcıları da kayıtlı bulunmaktadır.

**Bakanlığımız (Telif Hakları Genel Müdürlüğü)'ca;**

5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nun 44'üncü maddesi ile ilgili Yönetmelik hükümleri kapsamında, fikrî mülkiyet sisteminin güçlendirilmesi ve kültürel-sanatsal üretimin desteklenmesi amacıyla çeşitli projelere mali destek sağlanmaktadır.

Bu kapsamda, kültürel üretimin artırılması ve toplumun farklı kesimlerinin kültür ve sanat faaliyetlerine erişiminin desteklenmesine yönelik çok sayıda proje desteklenmiş olup, son on yılda Kürtçe (Zazaca dâhil) dilinde gerçekleştirilen 4 projeye mali destek sağlanmıştır.

**Bakanlığımız (Sinema Genel Müdürlüğü)'ca;**

Sinema Genel Müdürlüğünce son on yıl içerisinde, Kürtçe ağırlıklı, Kürtçe diyalog içeren veya tamamı Kürtçe olan 8 kısa film, 6 belgesel, 1 çekim sonrası ve 1 uzun metrajlı sinema filmi olmak üzere toplam 16 projeye destek sağlanmıştır.

**Bakanlığımız (Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü)'ca;**

Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü repertuvarında farklı kültürel değerleri konu alan eserlere yer verilmektedir.

Bu kapsamda, Ahmed-i Hânî'nin 1692 yılında Kurmancî lehçesiyle kaleme aldığı Mem û Zîn eserinden hareketle Cuma Boynukara tarafından yazılan "Mem ile Zin" adlı oyun Diyarbakır Devlet Tiyatrosunca 38 temsilde 14.677 seyirciyle buluşturulmuştur. Aynı eser Van Devlet Tiyatrosunca ise 61 temsilde 15.704 seyirciye sahnelenmiştir.

Bunun yanında, Van Devlet Tiyatrosu yapımı "Siyabend ile Xece" adlı oyun son on yıl içerisinde 43 temsilde 14.403 seyirciye ulaşmıştır.

Genel Müdürlük kayıtlarına göre son beş yıl içerisinde Kürtçe veya diğer dillerde sahnelenen tiyatro oyunlarına ilişkin Genel Müdürlük tarafından alınmış herhangi bir yasaklama veya iptal kararı bulunmamaktadır.

**Bakanlığımız (Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü)'ca;**

Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü repertuvarı, ulusal ve uluslararası opera repertuvarının seçkin eserlerinden oluşmakta olup, eserler sanatsal bütünlüklerinin korunması amacıyla ağırlıklı olarak özgün dillerinde (İtalyanca, Almanca, Rusça vb.) sahnelenmektedir.